

EL PALLARSA

DIARI NACIONALISTA DE LLEIDA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Tallers Tipogràfics de SOL & BENET
PLAÇA DE BERENGUER IV
TELÈFON, NÚMERO 34
Esquela, anuncis i reclams, segons taxa

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Lleida	3'50 ptes.	trimestre
Península	7'50	semestre
	14	any

ANY XXIII

LLEIDA, DIJOUS 7 D' NOVEMBRE DE 1918

NÚMERO 790 5

... FABRICA I GRAN MAGATZEM DE MOBLES ...

R. ARMENGOL

TALLERS MECANICS
CARRER DAUNOY

LLEIDA

MAGATZEM DE VENTES
CABINETS NUMERO 24

NOTA IMPORTANT: S' ha començat a vendre en aquest gran establiment de mobles amb caràcter de liquidació, 1000 magnífiques escaixers 2000 fortíssims llits de diferents models a un sol preu, més barat que de fàbrica.

TELEFON, 249

ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA

CURS OFICIAL DE 1918 A 1919

Desde la publicació d'aquest anunci fins al dia 30 del corrent mes, tots los dies laborables, estarà oberta l'inscripció de matrícula, per a aquells alumnes que oficialment desitjin donar principi o continuar sos estudis en aquest Establiment docent.

Els matriculats satisfaran la quantitat de DEU pessetes anuals per la inscripció de cada una de les assignatures en concepte de drets de matrícula.

Hores d'oficina, de 11 a 1, en el carrer de Sant Antoni, número 86 primer.

GUANOS, DROGUES I SOFRES

ABONOS PER A LES TERRES

(PREMIAT EN 15 EXPOSICIONS NACIONALS I EXTRANJERES)

GUANO AMONIAO FIXC

ABONO COMPLET APLICABLE A TOTS LOS CULTIUS

Abonos especials per a vinya, patates i hortalices
SOFRES I SULFAT DE COURE

PRIMERES MATERIES PER A ABONOS

J. ALESAN

BARCELONA CARRER FREIXURAS 23

Para evitar la Grippe

EL ALCOHOL DE MENTA RICQLÉS

es el mejor de los desinfectantes de la boca y tubo digestivo

De venta en Farmacias, Centros de especificos y Droguerías

DR. MANUEL CUSI

METJE ESPECIALISTA EN LAS MALALTIES DE LA

GOLA NAS I ORELLES

DEL HOSPITAL DE LA SANTA CREU DE B. RCELONA

Visita en el 'Palacio Hotel, de Lleida tots los dies des de les 8 del matí

Consulta particular a BARCELONA: Diputació, 288 (entre Paseig de Gracia i Claris)

JOSEP ARAGONES PIFARRÉ

MEDICINA GENERAL

Especialitat: Malalties de la Digestió. (Estómac, Fetge, Budells, etc.)

LABORATORI D'ANALISIS

Exàmens coprològics i quísmes gástrics, orins, etcétera.

VISITA Dematí de 9 a 12
Tarda de 4 a 5

MAJOR NÚM. 3 - ENTRESSOL - LLEIDA

Alerta! Alerta! Alerta!

S' ofereix en aquesta població aigües minerals com procedents dels manantials Vichy Catalá sense ser ho.

Cridem l'atenció dels consumidors per a que no's delxin sorprendre, per a que's fixin be en les ampolles que se'ls ofereixen ja que les dels manantials Vichy Catalá, porten taps, càpsules, precintos i etiquetes amb el nom *Sociedad Anónima Vichy Catalán*, per lo tant no procedeixin d'aquells manantials, les que no's portin.

La situació

Es costum a Espanya anar sempre atrassats de comptes. Els govern son com aquells metges que, per tenir una visió empetitida de les coses, sempre apliquen un remei insuficient al mal que volen curar.

El Sr. García Prieto, al exposar un programa de govern, fa pública sa recepta per a curar el mal que afligeix a Catalunya.

Com que el Sr. García Prieto pot esser cridat a formar un govern al parlar sembla també que exterioritza l'opinió d'una part de parlamentaris ben considerable.

Per aixó ens interessa recullir son concepte del problema de Catalunya.

El ha dit, en substancia, que el problema catalá es resol concedint a la Mancomunitat les Delegacions que dotin a Catalunya d'Autonomia administrativa.

Aixó podria ésser un gran pas cap a nostre ideal si s'hagués fet un o dos anys enrera.

Plus quan En Cambó inclogué les Delegacions en son pressupost eren oportunes, puig s'aprofitava l'oportunitat de donar mostres d'autonomisme.

Peró avui l'autonomia que ens ofereix el Sr. García Prieto no es la nostra. Seguint nostra tasca evolutiva, es farem disposats a rebre de l'Estat espanyol totes les engrunes d'autonomia que vulgués donar-nos. Peró sempre tenint present nostre programa màxim que es: el reconeixement complet i total de l'Autonomia de Catalunya, el reconeixement del fet de la Nacionalitat Catalana.

El mon corre; la vida s'atropella. Els molins de la Societat van a sufrir una operació per a posar-la seguint les indicacions de la naturalesa dels pobles.

El mon será refet segons el principi de les Nacionalitats.

Tenint en compte aquest fet, el nacionalisme catalá troba megrada l'autonomia que ens ofereix el Sr. García Prieto.

Reivindiquem nostra autonomia absoluta, nostre dret de poble, nostre fet de Nacionalitat.

Es lamentable que els polítics espanyols sempre vagin atrassats de comptes.

Ofertren l'autonomia a Cuba quan ja no era hora.

Oferta a temps hauria guardat per a Espanya, aquella perla de les Antilles.

Ara ens ofereixen a nosaltres una autonomia escassa, ara que es l' hora de donar nos la sense regateigs.

Nostre ideal resplendeix amb llum viva, nostra historia, trencada en mala hora, ara s'anusa, nostra vida torna a corre pels rius formats per la Naturalesa.

No n'hi ha prou amb un canal estret i poc fondo per a rebre l'aigua dels rius quan ha plogut molt.

El baròmetre nacionalista anunci que de les aïtures de la Pau del mon baixará mol aigua nacionalista.

No n'hi ha prou per a rebre-la amb canals estrets i poc fondos.

S' en necessiten de ben amples i profons.

Els nacionalistes bascos

Veus de joventut

S' ha celebrat amb pregon entusiasme a Bilbao l' Assemblée de Joventuts Basques, la qual ha dirigit a l' Euzkadi Buru-Batzar la següent comunicació, aprovada entre sorollosos aplaudiments i el text de la qual retallem del diari nacionalista «Euzkadi»:

«Juventud Vasca en pleno; consciente de la gravísima transcendencia que los presentes momentos mundiales entrañan para el Nacionalismo, hondamente conmovida por la hermosa y vibrante proclama que Euzkadi-Buru-Batzar ha lanzado al Pueblo Vasco, ha creído un deber reunirse en junta general para expresar a sus legítimas autoridades, únicas que reconoce, la satisfacción vivísima con que ve el camino emprendido en la propaganda de nuestros ideales, el tiempo que, en consonancia con su historia y significación, reclama el puesto más avanzado en la lucha, deseara de colaborar con todas sus fuerzas por la libertad.

A este objeto, al tiempo que Juventud excita, en bien de Euzkadi, a las autoridades supremas de nuestra Comunidad, a que perseveren en la actuación indicada, se permite, también, indicar a ese honorable Consejo, ante los nuevos y trascendentales acontecimientos que, a partir del manifiesto antedicho, se han producido en la política peninsular y extrapeninsular, la conveniencia de un nuevo y detenido estudio de la situación, para lo cual, personas prestigiosas, a cuya designación agradecería Juventud se le llamara a colaborar, podrían asesorarle; y, como consecuencia del cual, se indicara a esta entidad la posición que debiera adoptar, inmediatamente, en la seguridad de que la decisión que recayere sería tanto más grata a Juventud, cuanto mayor fuera el grado de sacrificio y energía que se le exigiese.

No obstante lo que E. B. B. determine, esta Juventud propone, como primeros actos, para recoger el alto espíritu que late en todos los patriotas, la celebración de un mitin y una manifestación pública, en los que, una vez más, se pusieran de manifiesto las aspiraciones y justas exigencias de Euzkadi, que hoy mas que nunca puede, debe y quiere reclamar.»

L' autonomia gallega

L' Ajuntament de Corunya aprobá per unanimitat la següent proposició:

«El Ayuntamiento de La Coruña, interpretando el sentir de Galicia, acuerda dirigirse al Excmo. Sr. Presidente del Consejo en súplica de que España se adhiera a la Liga de las Naciones y de acuerdo con las conclusiones de la Asamblea de Parlamentarios, a la que se adhirió, se establezca la autonomía integral de las regiones, españolas, y por consiguiente, de Galicia.»

Les eleccions angleses

El mes entrant tindran efecte al Regne Unit les eleccions generals per a la renovació de la Cambra dels Comuns. Serán les primeres eleccions generals que hi haurá hagut en un Estat bel·ligerant durant la guerra.

La Cambra dels Comuns actual, fou elegida el mes de gener de 1911. Havia de durar cinc anys. Però esdevingué la guerra i la duració de la Cambra ha estat allargada cinc vegades seguides.

Tots els soldats de 19 anys en amunt tindran dret de vot en les properes eleccions. Els combatents dels fronts pròxims, votaran per correu. Els mariners i els soldats dels fronts llunyans votaran per poder.

Podran part en les eleccions uns set milions de dones. L'edat mínima per al sufragi femení és de 30 anys.

La coalició liberal-conservadora que forma el govern actual lluitarà unida en les eleccions vinents. L'antic partit liberal, dirigit per Mr. Asquith, i el Partit del Treball lluitaran cadascú pel seu propi compte.

Sembla que la posició dels partidaris de Mr. Asquith, davant la lluita electoral, es poc favorable, i aixó es una de les raons per les quals s' han mostrat enemics de celebrar ara eleccions: També eren contraris a la celebració d'eleccions, en les presents circumstancies, alguns prohoms del partit conservador. En aquest punt, ha prevalgut el parer de Mr. Lloyd George, qui sosté demanar al país l'orientació a seguir davant els fonamentals problemes de la guerra i de la postguerra.

La composició de l' actual Cambra dels Comuns és la següent:

Conservadors	287
Liberals	260
Laboristes	37
Nacionalistes Irlandesos	80
«Sinn féiners»	4
Independents	2

La Cambra de Comuns es compon, en conjunt, de 670 diputats.

Els laboristes (Partit del Treball) esperen obtenir en les pròximes eleccions almenys un centenar de llocs.

Hom creu que els nacionalistes parlamentaris del partit dirigit per John Dillon perdran molts llocs, que seran guanyats pels «sinn féiners».

Els Alsacians-Lorenesos

La «Unió alsaciana-lorenesa de Suïssa» ha publicat un manifest adreçat a l'opinió pública de tots els països.

En aquest manifest, hom declara que els alsacians-lorenesos no volien que per llur causa s'encengués la guerra a Europa. Però que havent esdevingut la guerra reclamen que les terres anexas tornin a formar part de la França.

«La concessió tardana de l'autonomia a l'Alsàcia Lorena—diu el document—és ja inoportuna. De conformitat amb el programa del president Wilson i amb el dret universal reconegut als pobles de disposar de si mateixos, els alsacians-lorenesos demanen llur retorn a França.»

Alexandre II

Era, Alexandre II, un emperador de Rússia, com sabem; un tirà en quan li feia comunicatiu. S'era avesat a ment no li mancava certa amablesa que li feia comunicatiu. S'era avesat a sortir sol moltes vegades lo que li proporcionava certes aventures.

Un dia, cançat de passejar, va entrar a una cerveseria, i al poc temps entaulà conversa amb dos estudiants que bevien a una tauleta del costat. Un d'ells, conversant, va treure un retrat del emperador i digué a l'altre que l'havia comprat a un venedor rondaire de fotografies.

—Perquè ho compres això?—li preguntà el seu company.—Jo no m'hi hauria gastat cap centim.

L'emperador, que ho sentí, preguntà alhora al primer estudiant.

—Us agraden els retrats de l'emperador?

—Sí; si estan ben fets, si: al fi i al cap es un home notable.

—Doncs, em fariau la mercè de vostra adreça? Jo, us en enviaré de molt ben fets.

L'estudiant li donà una targeta, i l'endemà entrà a casa seva, un senyor que li deixà un paquet de part del parroquí de la cerveseria. Obri el present i s'hi trobà amb una caixa plena de billets de banc i monedes d'or amb aquesta inscripció: «Retrats d'Alexandre».

Un altre dia sortí amb son cotxe tot sol, guiant el mateix el cavall. Passejant per Petrograd, se li va trencar una corretja i demanà ajuda a un cotxer de punt, tan servidor, que va arranjar-li i li digué després, creient-lo algú senyoret poc avesat a guiar cotxes.

—Se n'ha de sapiguer, per correr per la ciutat, i vos feu cara d'altres coses i no de guiar cotxes. Bé, bé, jo, mal m'està el dir-ho, soc un bon cotxer i si voleu deixaré el meu a un amic i menaré el vostre.

—Acceptat;—digué l'emperador.

Aquest li parlà de lo pesat qu'és la vida de cotxer i l'poc pervindre que tenia, a lo que aquell cotxer, respongué:

—Ca! No senyor. Té un gran pervindre; si jo pogués entrar, com un amic meu, al palau de l'emperador! Allí es menja bé, es vesteix de primera, no s'treballa gaire i s'té viudetat per la muller i els fills.

—Has provat algun cop d'entrar-hi?

—No, senyor. No conec a ningú que m'pugui afavorir.

—Doncs, ja n'parlaré jo a un conegut meu. Esperaràs-me demà allí: on ens hem vist avui.—Es donaren comiat.

A l'endemà Alexandre II va compareixre vestit amb un carric de cotxer de la casa imperial, guiant el seu cotxe.

—Be, home bé; no sou més que un cotxer com jo i sabéu menys que jo, i voléu col·locar-me al palau?—va dir-li el cotxer de punt al veure'l.—Jo, no obstant, us ho remercio.

—Posat aquest carric i guia cap al palau de l'emperador.

Gran va ésser la seua sorpresa al arribar a la gran plaça i veure formar la guarda, present armes, tot al só de la marxa imperial, obrint-se les portallades de bat a bat i entrar fins al peu de la graonada, on baixà del cotxe Alexandre, dient:

—Acompanyeu al meu primer cotxer al seu departament.

Un altre dia es va trobar seient a un banc d'un passeig a un jove, llegint un llibre. S'hi va atancar i li digué:

—Que llegiu?

—Versos. És una obra meua que us ofereixo.

—Mercés. Jo també us en enviaré un altra de meua.

I fen dur a l'adreça d'aquell un llibre, molt ben relligat, quines fulles eren billets del Banc, amb aquest títol: «Obres de l'emperador Alexandre».

Així ho conten. Si es cert, com a home, la seua mort degué ésser plorada. Com a emperador de Rússia, un butxí de menys, i es podria cel·lebrar.

J. BOCH I BARRERA

L'unió dels alemanys

Ni la derrota els separa

El diputat Conrad Hausmann, del partit progressista alemany, que representa un districte del S. d'Alemanya, publica en el «Berliner Tageblatt», un article comentant la notícia publicada per la premsa, referint suposades espèrances de l'Imperi i l'estrangerització de certs estats alemanys.

La nostra unió—diu—es indissoluble. Com més gran sigui el perill, tant més ens apoiarem mútuament. L'Alemanya meridional sap perfectament el que deu a l'organització prussiana; sap que l'esperit de llibertat dels alemanys del S. el comparteix el poble rus. Precisament l'associació de totes les qualitats particulars de les diverses branques del poble alemany és qüestió que li dona la força.

Així senten els wutemburguesos, que mai desertaran la bandera imperial; així pensen els badens, que foren els primers que defensaren la comunitat cultural i econòmica de les diverses regions alemanyes; així pensen els d'Hesse camions de la llea de la unió del tràfic interregional; ho afirmen els bavaresos de Suabia, els de Francònia i els del Palatinat, i també els de la Baviera superior i els de l'Alt Palatinat, els quals es venen amenaçats pel tombant que ha pres la guerra i per l'armistici firmat per Àustria.

L'unió que reflexa aquestes paraules, sobre tot si es té present que son dites en moments de derrota que disgrega als nobles, fan pensar que si Alemanya ha conseguit això fou per mitjà de l'unió a base de respecte del dret de Nacionalitat que conservaven les diverses nacions de l'imperi. Ja es veu si uneix o disgrega l'autonomia.

Bibliografia

HERNAN I DOROTEA, i altres obres, de Goethe, Traducció d'En Josep Lleó. — Editorial Catalana, S. A., Barcelona, 1917.

Goethe penetrà a Catalunya portat per Joan Maragall. I ara, el deixeble més directe del nostre gran líric, l'únic deixeble potser—Josep Lleó—, continua la nobilitat de la tradició. Entre l'acció del mestre i la del deixeble hi ha però, l'alt mestratge del «Glossari», el qual ens ha presentat, no el Goethe artista en la vida i mestre de vida més aviat pels fets que pels preceptes.

Corre, de qualche temps ençà, pel món literari, un fort corrent molt favorable a la glòria del gran poeta alemany. L'idealisme contemporani ens recomana la «imitatio Goethi» i descriu aquest model com un ésser sobrehumà i extraordinari. Però, per damunt de tot, ell nos evoca aquesta literatura que fou de moda fins el dia abans d'esclatar la guerra, devota de les coses colossals i misterioses, egotista i voluntariosa, contra l'acció desorientadora de la qual protestava, no fa gaire, l'escola crítica de Napoleó. Eugeni d'Ors, mesuradíssim, no col·loca Goethe més enllà del bé i el mal, però ens el mostra com a fita suprema del nostre afany, com exemple de tota equilibri en la mestria de l'autolimitació.

El Goethe exemplari, per als nostres temps de retorn al classicisme, no és el de l'època tumultuosa del «Sturm und Drang», culminada en «Goetz de Berlichingen» i «Werther»; no és el temperament agitat, rebel i titímic d'abans del viatge a Itàlia; sinó el Goethe de les obres posteriors, de disposició prudent, moderada i harmònica, i clàssic en sentit de normalitat ètica, perquè estèticament no gosaríem a dir, d'una manera absoluta, que no ho hagués estat sempre.

I totes les obres, amb les quals En Lleó ha format son volum de traduccions, son triades precisament entre les de la segona època, quan havia finit el Goethe somniador i trágic i en son esperit—direm, usant una frase recent—la poesia s'hi era feta saviesa, però també la saviesa poesia.

Així hi trobem (rera el cos principal del llibre, format del «Hermann und Dorothea» i el «Reineke Fuchs»—versió de l'«Edda profana», que és segons Goethe, el «Roman du Renard»)—la fragmentària Aquil·leida) alguns trets satírics del «Epigrammes venecians», on veiem el metre i el ritme llatins intinament units a la matèria, com no succeeix tant en les altres obres; qualche mostra de la mada didascàlica de Goethe, vivaç i bellugadisa, que ens revela l'essència intuitiva de son pensament (Vid. «El Divi», p. 227); certs especimens del «Divan», on resuscita la frescor imaginativa i la calor sentimental del poeta fany i versàtil; i alguna ballada d'aquelles on la serenitat elevadíssima consent certes tonalitats iròniques i on el motiu folklòric té derivacions satèniques o satíriques (Ex. «La campanya qui camina», p. 244).

El «Reineke Fuchs» ens és presentat en extracte, i resta, per tal, fora d'examen. «L'Achilleis», romà sense acabar, ens ensenya com Goethe no sols dominava la fàcil tècnica d'expressar sentiments moderns valent-se de personatges antics, sinó que havia sapigut penetrar dins l'ànima de les formes i continguts de l'antigor i en portava l'ànima amara. I Enim, finalment, tot sol i davant nosaltres, el «Hermann und Dorothea», en el comentari del qual procurarem condensar el nostre juí sobre la tasca benemèrita d'En Lleó.

J. E.

L'Escola de Butsenit

ANUNCI DE CONCURS

Sobre un concurs per espai de 10 dies a partir del dia de la publicació, entre Srs. Mestres i Mestresses per a cobrir una plaça d'escola pública municipal a Butsenit, amb les següents bases:

1.ª La retribució mensual serà de 150 pessetes, la meitat de les quals se li entregaran amb càrrec a la Caixa municipal i l'altra meitat li serà satisfeta a la Depositària de l'Ajuntament de les ingressades i els veïns de Butsenit en virtut del compromís que tenen contra.

2.ª Les hores de classe, totes d'assistència mixta, se an 6 hores i, ademés una hora nocturna durant els mesos de Novembre a Gener inclusiv.

3.ª Deurà viure a la Casa Ermita de Butsenit, on tindrà habitació pròpia i gratuita.

4.ª L'edat dels sol·licitants deurà ésser entre 18 y 45 anys.

5.ª Els concursants presentaran, ademés, amb el títol o certificat d'estudis, fulles de serveis o altres documents que estimen convenient per a acreditar condicions de preferència.

Al negociat de Governació se'ls facilitarà de tots.

Lleida, 6 de Novembre de 1918. — L'Alcalde, H. Torres.

La jornada mercantil

Baix la presidència del regidor senyor Piñol, delegat de l'alcaldia va celebrar-se ahir la reunió de la Junta local de Reformes socials per a tractar algunes qüestions relacionades amb la Jornada Mercantil.

El Gremi d'ultramarians en extens ofici donà compte de que les hores que ofereixen tindre oberts els seus establiments son les següents:

Mes de Novembre, de 7 1/2 a 8 1/2; Decembre i Jener de 8 a 8 1/2; Febrer de 7 1/2 a 8 1/2; Març, Abril i Maig de 7 a 8 1/2; Juny, Juliol i Agots de 6 a 9 i Septiembre o Octubre de 7 a 9.

Acordà l'esmentat gremi tindre les botigues obertes fins les deu de la nit els següents dies: 1 i 2 de Novembre; 22, 23 i 24 de Decembre; 5 de Jener; els tres dies de Carnaval; 18 de Març; el dia de Rams, els tres dies de Pasqua; 11, 12 i 13 de Maig i el 23 de Juny.

Els tebersers demanen autorització per tindre obertes les botigues de 7 del matí a les 10 de la nit, manifestant que dites hores son les més necessaries per al seu negoci.

La Junta de Reformes socials no va pendre cap determinació.

Resoldrà a la propera reunió.

Es general el criteri de que sigui el que vulgui l'horari, no deu perjudicar als dependents.

Reivindicació

PER L'AUTONOMIA DE BASCÒNIA I NABARRA

Madrid. — Firmada per alguns diputats es presentarà avui al Congrés la següent proposició de llei:

«Els diputats que subscriuen, inspirant-se en els desigs reiteradament i solemne manifestats pel poble basc de ser reafirmat en les seves peculiars institucions i considerant inajornable el compliment d'aquest manament i la necessitat de donar solució a tal anhel, tenen l'honor de sotmetre a l'aprovació del Congrés la següent proposició de llei:

Article primer. Queden derogades des de la publicació de la present llei la de 25 d'octubre de 1839 i totes les disposicions que es dictaren per a executar-la o com complement i desenvolupament d'ella.

Article segon. Les actuals Diputacions provincials d'Alava, Guipúscoa i Biscaia i la Diputació local de Navarra determinaran el règim de transició segons el qual hauran de constituir-se els organismes que en elles hagin d'actuar per virtut de lo que es disposa en l'article anterior.

Article tercer. S'autoriza al Govern per a que en son dia pugui tractar i convenir amb legítimes representacions d'Alava, Guipúscoa, Biscaia i Navarra les bases en les quals descansi la mútua i cordial convivència d'aquells territoris amb l'Estat espanyol».

Notes del Municipi

El senyor Batlle ha disposat que passades les actuals circumstàncies s'entra a pública la visita el cementiri.

—El senyor Macià ha enviat un telegrama al Batlle que aquest ha adreçat al President del Sindicat d'olis, en el que li dona compte d'haver defensat les peticions formulades en l'anterior Assamblada.

—Per la guarda municipal ha sigut denunciat Ramon B. que viu a la plaça de la Ereta, per d'ixar amuntegada en una acera terra en gran quantitat, sent per ço contraventor a l'ordenat per l'article 409 de les O. M.

—El senyor Batlle ha fet anomenar als amos dels kioscs de venda de carn que hi ha a la Plaça de la Constitució que acceptant l'acord de la Corporació han de traure els kioscs a les dotze del dia.

—La Secció Administrativa de Primaria ensenyant ha demanat al senyor Batlle els antecedents relatius al «El Borràs».

—Se interessa per l'Alcaldia als següents individus per a que compareguen a conèixer un assumpte que s'ha ençà: Josep Royo Morabía, Pere Capelleró, Jaume Cuixidó Margalió, J. M. Morilles Cortes, Lluís Miquel Margalló i M. el Verdú Verdú.

La crisi del carbó a Anglaterra

Durant el mes de setembre darrer la quantitat de carbó extreta de les mines angleses ha estat inferior en 1.700.000 tones a la promitja ordinària. Per altra banda, les necessitats de carbó, tant militars com industrials, persisteixen i augmenten. Qualques indústries i empreses preveuen un atur forçós per manca de combustible. El Govern, davant d'això, tracta enèrgicament d'intensificar la producció, fent una crida als obrers per a obtenir d'ells un major rendiment, i dirigint-se a l'ensenya als propietaris de mines, als quals incita a desenvolupar llurs propis mitjans de transport i a posar fi a les detencions inútils del carbó als molls d'embarc.

També actua el Govern sobre el consum. Els municipis s'esforcen per a obtenir una economia de combustible en la calefacció i la il·luminació. L'administració obliga a restringir les dimensions de les xemeneies, limitant el consum diari de carbó a cada casa. Els industrials distribueixen primes a l'economia de carbó i de gas. Ha estat augmentat el preu de venda de carbó a domicili.

Notícies

—Donya Josepa Aliu, va pendrer possessió del càrrec de mestressa de l'escola nacional d'Albagés.

—Ha sigut concedida la persunta de llurs destins als mestres de Borrasas (Girona) i Vilanova (Lleida), don Joan Camps Foguet i don Josep Soler Burgués.

—Demà's farà mercat a Cervera, Sant Ugeu, Selsol i Torà.

—SE VENDE un Café en Cervera.

—Calle Combate, núm. 5.

Trato con el mismo dueño.

—S'hi troben vacants les plaques de Secretari dels Ajuntaments d'Agramunt i Torregrossa, les quals poden sol·licitar-se dins del terme de quinze i trenta dies respectivament.

—Serveixes llegir la NOTA IMPORTANT del anunci de R. ARMENGOI, posat a primera plana.

—La Direcció general de primera ensenyança ha disposat se giri una visita als pbls del partit de Sen d'Urgell on recentment se van establir escoles de nova creació.

—Durant el plaç de trenta dies pot sol·licitar-se la plaça d'Inspector d'Hygiene i Sanitat Pecunaria de l'agrupació dels pobles d'Alfarràs, Ibars i Algorri, que s'hi troba vacant.

—Dita plaça té assignat el sou anual de 376 pessetes.

Dolços FLOR DE NATA. — Els elabora únicament la Pasteleria de Josep Daniel Llop tots els diumenges.

—Major, 24. — Telèfon, 136.

—Els propietaris dels terrenys de la calma de Gardeny s'han compromès a vendre a l'Ajuntament per a que pugue ofrir-les al ram de Guerra amb destí a la construcció del quarter per allotjament de les tropes d'aquesta guarnició.

—El Municipi consignarà als pressupostos la quantitat necessària per l'ocupació d'aquells terrenys i la construcció de la carretera, doncs el Ministeri de la Guerra ha ofert començar l'edifici quarter desseguida que l'Ajuntament comenci l'esmentada carretera.

OLI SUPERIOR a 19'50 pessetes l'arrova

Carrer de Botera 13-BLEIA

—Tenint en compte que per l'estat sanitari en alguns pobles encara no s'ha sembrat, el Sr. Ministre d'Abastiments ha prorrogat fins el dia 30 el plaç concedit para la circulació dels blats destinats a la sembra.

—Debut al estat sanitari, la Junta, ha acordat suspendre la fira que debia celebrarse a Oiana.

—OCASION —

—Un hermoso comedor completo y 22 cubiertos de último arte a poco precio. De 10 a 1 y de 3 a 6 en la Plaza Berenguer, 2.º, 2.ª. (Imprenta Sol y Benet.

—Han sigut aprovats els pressupostos de la Junta Administrativa de P. d. Biver, corresponents al corrent any.

—Cura l'estómac ELIXIR ESTOMACAL DE SAIZ DE CARLOS.

—Demà's celebrará a l'Audiencia el judici per a veure i fallar la causa instruída per fur al jutjat de Balaguer contra Francesc Subirà i dos més, intervinent els advocats senyors Agel i Jaquís baix la representació dels procuradors senyors Sidor i Lac.

REPRESENTANTES: Importante

Casa exportadora de Vinos, Anisados, Licores, Jarabes, etc., desea representantes en diferentes poblaciones y Viajantes a la comisión sin sueldo. — Informará D. Manuel Abellanda, calle Gigantes, núm. 2, Málaga.

—El dissipat prop viuent donarà principi les conferències setmanals organitzades per Juventut Republicana d'aquesta ciutat, corrent l'inaugural a càrrec del diputat provincial D. Alfons Pereña, qui disertarà sobre en P. i Margall.

—Serveixes llegir la NOTA IMPORTANT del anunci de R. ARMENGOI, posat a primera plana.

Religioses

Sants demà. — Els quatre Sants maris coronats Sever, Severia, Carpator i Victori.

—Quaranta hores a l'església de la Puríssima Sang.

—La missa de demà, Octava de Tot-sants, color blanc.

—Amb objecte de pendir part en les tasques del Senat, ha sortit cap a Madrid el Bisbe d'aquesta diòcesis senyor Miralles.

Registre civil

Han mort a l'Hospital provincial els acullits Emília Marca Ribera, de 49 anys; Daniel Casals Ribes, de 32; Pascual Jordán Pina, de 72; Joaquina Bruguera Torrent, de 47; i Adelaida Pota Pastor, de 25, naturals respectivament de Espià (Córdoba), Soses (Lleida), Macià (S. ragossa), Alcampel (Osca) i Almedijes (Castellón).

A la Casa de Misericòrdia han mort: Felip Badia Ninón, de 42 anys, natural de Riera de Cardós, Salvadó Carriobera, de 55, natural de Fraga i Joan Guix Canela, de 57, de Reus.

Espectacles

Saló Nova Catalunya.—A les deu El notabilíssim trio «Inas Enric», L'hermosa pel·lícula «Amica», (3 parts i un prólec.)

Café de l'Univers.—«Excursió a Avençades», «Sacrifici mal comprat», «Entrega a la Corb» (2 parts) i «A Salustia no l'agrada el divendres».

Café Suig.—«Deute d'honor», (2 parts), «Rendició» (3 parts) i «Pel plè se burla de sa esposa».—A dos quarts de deu

Canvi del dia de avui, facilitats per els senyors

FILLS DE P. VILALTA, Banquers

Borsa de Barcelona

DIA 7 NOVIEMBRE — 5 TARDE	
Interior 4 %	78 60
Exterior 4 %	88 00
Amortizable 5 % 0/190	97 00
5 % 1917	95 50
Obligacions Municipals Trimestrals	86 00
Semestral	86 50
Reformes	86 25
Mancomunitat Catalunya	87 75
Banc Hispa Colonial	68 62
Ferrocarrils Nord Espanya	74 15
M. Z. A.	75 10
Andalusos	67 60
Francs (Xecs)	91 00
Llures	23 70

GAS ACETILÉ

GASOMETRE completament nou, sistema especial patentat per aprofitar els residus de la fabricació del carbur. Càrrega automàtica.

Economia d'un 50 % sobe els demés gasometres ordinaris.

Dirigir-se a Casa SOL I BENET - Lleida

Las Américas

Almacenes de calzado :: :: ::
:: :: :: Temporada de invierno
MILES DE PARES DE TODAS CLASES A PRECIOS SIN IGUAL :: :: ::
San Antonio 5. - (Frente a la Catedral)

CAPITAL BEN GARANTIT

Se facilita la seva col·locació i s'eliminarà en primera hipoteca des de mil pessetes fins a quaranta mil i s'venen en bones condicions finques rústiques i urbanes situades en aquesta Capital i als pobles d'Alcanar, Torres de Segre i Serós, i s'compraran crèdits hipotecaris i censos inscrites, encarregant-se de la compra i venda.

Cavallers, nombre 7, segon.

EL PALLARSA

DIARI NACIONALISTA DE LLEIDA

Portaveu del catalanisme a les terres lleidatanes. Text dels millors escriptors catalans contemporanis.

Fills de Pau Vilalta

BANQUERS
RAMBLA DE FERRAN, 6.—LLEIDA

VALORS — CUPONS — BORSA

CAIXES DE LLOGUER

CAIXES D'ESTALVIS

Negociem els cupons venciment 15 de Novembre i anteriors.

Reemplazo de 1918

Los mozos del cuerpo de este año que deseen librarse del servicio activo al Africa pueden dirigirse para el contrato de substitución a don Manuel Alvarez Linás. Mayor, 15, piso tercero.—Lleida.

Candido Clua

CORREDOR DE COMERC. - LLEIDA

Direcció Rambla de Ferrán, 16, 2n. 1a.

Gestiona i intervé en operacions, Sindicats agrícoles de descompte (prèstecs), negociacions de lletres. Compra i venda de valors, etc.

Asegurador: Delegat del Banc Vitalici d'Espanya. Segurs vida de la Compañía «Zurich». Segurs contra 'ls accidents i la responsabilitat civil.

ENRIE ANDREU I FILL
SASTRES
CONSTITUCIÓ, 34-ENTRESSOL
Nota: Se necessita un oficial

BAR DEL CENTRE de BATALLER I GAYÀ

Abonos mensuals a preus reduïts. — Restaurant econòmic i a la carta. — Overt dia i nit —

CARRER MAJOR, Núm. 12.—LLEIDA
XOCOLATES EXTRA I RESSOPONS
A PREUS REDUIDÍSSIMS

SUPERFOSFATS D' OSSOS — Superfosfats d'ossos de 18 a 20, d'acit-fosfòric soluble, de 314 a 2 de azoe; fosfat d'ossos de 28 a 30 de fosfòric soluble insoluble, de 314 a 2 azoe. Marca especial «Locomotor».

Cinc mil pessetes al qui probi que aquest fosfat no sigui pur d'os i fosfòric sol.

Magatzem a Lleida.

Per a pedidos dirigir-se al viatjant

ANTONIO ARQUES

Plaça Constitució, 17, 1er, 1a Lleida. Es compren ossos a bon preu.

SANT HILARI SACALM

Famós pais d'aigues i bells paissatges

Temporada de primer de Juny a última de Setembre.

Si per no disposar de temps o per fugir de la gran concurrència de forasters que hi havia a l'Agost, no ha visitat aquesta població i pres ses famoses aigues, aprofiti el Setembre. És la gran època per a excursions, comoditats, atencions i economia. Bon servei en els hotels. Espectacles en els cafés i Salons. És la gran època. No deixi de passar-hi uns dies si vol assegurar-se la salut i passar un bon hivern.

Autos dos viatges al dia des de les estacions de Breda i Hostalrich.

Telegrames i Conferències

Servei especial de «El Pallarsa»

Espanya

Els debats del Congrés

LA SESSIO D'AHIR. — DISCURS DE GARCIA PRIETO

La part substancial del discurs d'En Garcia Prieto fou aquesta:

Catalunya té una Mancomunitat i el que s'ha de fer es enrobustir aquest organisme. Així, doncs crec que s'ha de portar un projecte de llei per a concedir d'una vegada totes les delegacions que poden concedir-se a Catalunya.

No hi ha inconvenient en deixar que Catalunya parli la seva llengua, sempre que en això no es traspassin els límits de l'escola primària, on es crea la consciència de nen, arribant fins a l'autonomia universitària.

Invita al senyor Cambó que formuli una ponència i serenament es discuteixi la demanda i el que s'hagi de concedir, acabant amb l'equívoc de la nacionalitat.

DECLARACIÓ D'EN CAMBÓ

El senyor Cambó diu que, en contestació al requeriment que se li acaba de fer ha de contestar que la solució que sosté el senyor Garcia Prieto per a Catalunya, ell la considera inadequada per als moments actuals i inoportuna i ha de ratificar quants conceptes ha exposat a la Cambra últimament, així com el restar fidel fins l'últim moment al compromís que va adquirir a l'entrar al Govern. (Molt bé).

DISCURS D'EN MAURA

El senyor Maura manifesta que va a deixar a un costat minucies del debat i va a respondre al requeriment fet a tots els homes públics perquè n'era clar.

Alegeix que, per ara, res té que dir mes que rectificar tota la lletra de tots els seus discursos des de 1907 fins avui.

Creu que no es lícit deixar pesar l'interès de partit sobre la política internacional, perquè en aquesta ha d'actuar Espanya com una sola entitat.

L' hora present es tal que fins en els assumptes de política interior l'esperit de partit és també perjudicial.

Creu que en el problema del Marroc i en altres estem obligats a cancel·lar la parcialitat en ares de la unitat.

«Què va passar en març darrer? S'agotaren tots els mitjans per a formar Govern sense aconseguir-ho i l'actual resulta format espontàniament, per la necessitat, per la força dels fets.

Aquest Govern fou la reunió de ministres dipositaris de la Corona. Jo vaig ésser requerit per a aquest servei com els altres. (Rialles i rumors).

Recorda el que ha dit altres vegades sobre les obligacions que incombien a aquest Govern i la seva frase que tot ministre acabaria amb la vida del Govern.

Ja vaig dir en l'última crisi suscitada pel senyor Alba que havia quedat canviat el compromís del 21 de març. Des del moment que sorgí la crisi vaig exposar que havíem de retirar-nos tots, perquè raons de conveniència no enfaltaven; però al tres ens obligaven a seguir. Comptàvem amb la confiança de la Corona i del Parlament, i si ens n'haguéssim anat, semblaria que molt fàcilment eludiem el compliment del quart punt del nostre programa.

Pensàvem acabar la tasca, que ja estava molt avançada, i rescatar la pa-

raula que havíem donat. Si ens decidíem a seguir en un moment que el Rei estava malalt i absents de Madrid, quasi totes les personalitats polítiques no seria certament pel sol gust de seguir.

Per a l'aprovació dels pressupostos el que menys apremia és la llei de Comptabilitats i el pressupost mateix, sinó els successos polítics. Nosaltres havem d'estar aquí el menys temps possible, per a que poguem complir millor el nostre deure des de fora del Govern.

Adverteixi's que aquest no es un pressupost com els altres. Tot diputat té el dret a discutir-lo amb el deteniment que vulgui, però això no se pot fer en el temps que nosaltres podem restar aquí. Per això la Cambra es troba en aquesta disjuntiva: o es facilita la ràpida aprovació del pressupost o cal inutilitzar aquesta obra i proveir d'altra manera les necessitats de 1919.

Si l'accepteu, voten-lo. I si no, cal fer-ne un altre a correu.

Mes clar: el Govern apel·la al patriotisme vostre per a que opteu per la primera part del dilema.

Amé vosaltres direu, perquè en definitiva es la Cambra la que ha de resoldre, perquè no es pot consentir que el temps passi inútilment.

Acaba dient que el Govern desitja conèixer l'actitud de la Cambra per a decidir.

Cambó y Ventosa al Palau

Madrid.—Aquest matí han anat al Palau el Sr. Cambó i Ventosa perquè els tocava despatxar amb el Rei.

Han estat dintre una hora.

Al sortir En Cambó ha dit que no podia dir res de nou, perquè ja havia dit al Congrés tot lo que volia fer.

La crisi deu resoldre's aviat. Deu donar-se el Poder a qui trovi menys resistència al Parlament per aprovar els Pressupostos i obtenir vida indefinida.

Pragmàtics si tornarien al Palau, han dit que no.

Barres notícies de la Crisi

Ses consultes

Madrid.—A mig dia ha anat al Palau el Sr. Villanueva.

Al sortir ha dit: Lamento que En Maura no pogés aprovar els Pressupostos; la crisi deu ser ràpida; deu governar qui millor respongui a les exigències d'ordre interior. Crec que aquest es En Garcia Prieto.

En Maura

Madrid.—Aquest matí En Maura ha rebut la visita d'En Dato, parlant hi tres quarts d' hora.

El Sr. Dato ha dit que ja es troba va millor.

En Dato

Madrid.—El Sr. Dato, al sortir del Palau ha dit que havia aconsellat un Govern que pugui resoldre els problemes pendent i aprovar els Pressupostos.

Mequides Alvarez

Al sortir del Palau ha dit que havia aconsellat un Govern que pugui aprovar els Pressupostos.

S' després es creu convenient u a crisi gran, pot formar-se un govern d'unió i reformador, per acometre la revolució desde dalt, per a evitar que el poble la faci desde baix.

Els reformistes no cooperen

Molt després de sortir de Palau, En Melquides Alvarez, ha dit als periodistes que els reformistes mal col·laborarien amb un Gabinet Garcia Prieto.

GROIZARD

El President del Senat, al sortir del Palau ha dit que deu governar qui pugui aprobar els Pressupostos aviat.

Aquest govern deu acceptar de col·laboració dels partits extrems, mentre el President tingui les garanties suficients per salvaguardar els interessos de la Monarquia.

SANCHEZ TOCA

Al sortir del Palau s' ha excusat de dir res, puig no fa gaire ha dit a la Premsa tot lo que pensa.

EN LACIERVA

A les 4'25 ha anat al Palau el Sr. Lacierva.

Al sortir ha dit que ha aconsellat la formació d' un Govern definit que pugui resoldre els problemes pendents.

Aquest Govern deuria ésser a base de l'actual perquè tingues més prestigi.

Després, rient, ha afegit: «Però tinguent present que jo sempre m' equivocho».

L' impresió

Madrid.—L' impresió general es que es formarà un Gabinet Garcia Prieto.

El Ministeri dels fracassats

Madrid.—«El Sol» diu que es probable el següent ministeri: President, Garcia Prieto; Estat, Duc d' Almodovar; Governació, Silvela o Francos Rodríguez; Hisenda, Alba; Gracia y Justicia, Rodriguez de la Borbolla; Foment, Gasset; Instrucció Pública, Burrell; Provèiments, Alcalá Zamora; Marina, Almirall Flores; Guerra, General Aguilera.

«El Sol» titula aquest Gabinet «el dels fracassats».

Estranger

La contestació a Alemanya

Londres. — Els aliats han enviat un Memorandum a Wilson dient que Alemanya deu restaurar i tornar tots els danys fets als particulars i als pobles, retirar-se dels territoris invadits tot de comú acord amb el programa de Wilson dels 14 punts.

En conseqüència Wilson ha enviat a Alemanya una comunicació dient-li que es dirigeix al Mariscal Foch demanant li l'armistici.

DESORDRES A ALEMANIA

Ginebra. — Han esclatat desordres a Kiel ocasionant 8 morts i 130 ferits.

També n' han esclatat a Berlín, Dresden, Munich i Stuttgart, sent-se manifestacions antidinàstiques.

Comunicat oficial alemany

A la vora de l'Escalda han fracassat atacs francesos.

Entre l'Escalda i l'Oise l'enemic ha tractat d'impedir nostre moviment iniciat el dia 4.

Al centre continuen els atacs al N. O. de Valenciennes. Hem resistit tots els assalts.

Entre l'Oise i l'Aisne l'enemic consegut passar l'Aisne.

Entre l'Aisne i el Mosa l'enemic progressa.

Al O. d' l'Mosa l'enemic aixampla sos caps de ponts.

L' heu rebutjat a la regió dels boscos.

LA GUERRA A L'ORIENT

París. — Els servis continuen sos moviments segons el plan ordenat.

Han invadit la Bosnia, la Croàcia i demés regions sudslaves.

A tot arreu son rebuts amb entusiasme.

IMP. I LITOGRAFIA SOL I BENET.—LLEIDA

MUEBLES: Fábrica y Almacenes

“ARMENGOL”

(Nombre comercial registrado)

Rambla de Fernando, número 16

BAJOS DE LA FONDA DE ESPAÑA

Fabricación de toda clase de Muebles de Lujo por ENCARGO. Exposición semanal en los grandes almacenes de juegos completos de DORMITORIOS, COMEDORES, SALONES, DESPACHOS Y RECIBIDORES.

LOS MUEBLES EXPUESTOS Y A FIN DE QUE EL PÚBLICO PUEDA APRECIAR

LA ECONOMÍA DE LOS MISMOS SE MARCARÁN CON EL PRECIO MAS LIMITADO

RAMBLA DE FERNANDO Núm. 16 (Bajos de la Fonda de España) Teléfono 103 - L E R I D A

Llampara Wotan

Claudio Baiget
Libertat, 2

EDITORIAL CATALANA S. A.

Subscripció a totes les publicacions

LOTS ESPECIALS DE EL PALLARESA

PREUS DE SUSCRIPCIO

Lot n.º	Lleida al mes	FORA trimestre
Lot n.º 1.—El Pallaresa Biblioteca D'ací d'allà R. Economia Id. Agricultura	4'75	15'75
Lot n.º 2 A.—El Pallaresa Biblioteca D'ací d'allà R. Agricultura	4'50	15
Lot n.º 2 B.—El Pallaresa Biblioteca D'ací d'allà R. Economia	4'50	15
Lot n.º 3.—El Pallaresa Biblioteca D'ací d'allà	3'75	12'75
Lot n.º 4.—El Pallaresa Biblioteca R. Economia	3'75	12'75
Lot n.º 4 B.—El Pallaresa Biblioteca R. Agricultura	3'50	12
Lot n.º 5 A.—El Pallaresa D'ací d'allà R. Agricultura	2'75	9'75
Lot n.º 5 B.—El Pallaresa R. Economia Id. Agricultura	2'75	9'75
Lot especial—El Pallaresa D'ací d'allà	2	7'50

CONDICIONS GENERALS

DE SUBSCRIPCIO

1.º El pagament és a la bestreta essent lliure fer-ho per trimestres, semestres o anys. A Lleida s'admeten subscripcions a pagar mensualment.

2.º A les taixes de tramesa, constarà la data en que s'acaba l'abonament de cada subscriptor; i queda taxativament convenint que, de no renovar-se la subscripció mitjançant el seu abonament per endavant, es suspèn timerà tota nova reinesa.

3.º Els abonaments es faràn en metal·lic o en xec sobre Lleida, o bé pels girs mutu o postal, o en segues de correu d'evitar tota confusió. Si algú envia quantitats seràn de compte del subscriptor les despeses que el gir ocasioni.

4.º Cada tramesa de fons ha d'anar acompanyada d'una tarja postal d'avis, on constin amb tota claredat el nom, l'adreça ben completa del remitent, amb l'objecte d'evitar tota confusió. Si algú envia quantitats per altri, faci-ho notar així ben clarament.

NOTA IMPORTANT: Tots els senyors subscriptors a qualsevol dels lots anteriors, i solament ells, tindran dret a adquirir, mitjançant subscripció, els volums de la ENCICLOPEDIA CATALANA a preu mínim següent:

Barcelona i Lleida
Volum senzill, pessetes 0'75
Volum doble, pessetes 1'50
Fora
Volum senzill, pessetes 1
Volum doble, pessetes 2

TALLER DE BRAGUERS

de PERE GINESTÀ

Fill polític de Huguet

CONSTITUCIO, 34, ENTRESOL, 2.º
Únic taller de Braguers a Lleida de Pere Ginestà, Successor del senyor Huguet.

Braguers a mida i a la necessitat dels trencats, amb el fi de contindre-hi les trencadures i que puguin dedicar-se a les seves ocupacions com si no estiguessen trencats. En el mateix taller trovaràn Braguerets de goma i Braguerets d'envenatje, econòmics, que son los millors i de més bon resultat, per a retindre i fer desaparèixer les trencadures per rebeldes que sian.

En aquest taller se fan tota mena de En el mateix taller se remonten i arreglen tota classe de Braguers.

Plaça de la Constitució, nombre 34, entresol, segona; davant del pont. — LLEIDA

ELIXIR CALLO

PORQUE DA
**FUERZA, VIGOR
Y JUVENTUD**

Y los Médicos lo recomiendan al
Remedio de los Debiles

Forma Aprobada y Recomendada
por la Real Academia de
Medicina y Cirugía

DE GUSTO AGRADABLE
Y EFECTO RÁPIDO

PRECIO EN FARMACIAS Y QUINQUE

— Taller i magatzem de Mobles —
— CASA SENTIS —
— La casa que ven mes barato —
Gran assortit amb tota classe de mobles
Carrer de Sant Antoni, 2 i 4. (Davant
— la Cafedral. — LLEIDA —

Servicios de la Compañía Trasatlántica

LINEA DE CUBA MEJICO.

Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz al 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Gijón, Coruña y Santander.

LINEA DE BUENOS AIRES

Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

LINEA DE NEV-YORK, CUBA MEJICO
Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para Nev-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de Habana el 30 de cada mes con escala en Nev-York.

LINEA DE VENEZUELA-COLOMBIA

Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 15 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabana, Curacao, Puerto Cabello, la Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

LINEA DE FERNANDO POO

Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el

4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias, y de la Península indicadas en el viaje de ida.

LINEA BRASIL-PLATA

Saliedo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Rio Janeiro, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Rio Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los incados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a Nev-York, puertos Cantábrico a Nev-York y la línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos.

También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

"LA PRESERVATRICE,"

COMPANIA DE SEGUROS CONTRA LOS RIESGOS DE ACCIDENTES y de RESPONSABILIDAD CIVIL

OPERACIONES PRINCIPALES :

Seguros colectivos - Agrícolas - Fobizas de Municipios - Hospitales - Asilos - Colegios - Patronatos - Sociedades de Gimnasia - Tiro etc. - Pólizas de seguro de conductores de automóviles, con derecho a indemnización en caso de muerte, invalidez o incapacidad temporal - Pólizas de los accidentes causados a terceros, por los caballos coches, velocípedos, autos, etc., etc.

MEDICOS de "LA PRESERVATRICE" - EN ESTA CAPITAL:

Doctores H. Torres y M. Mercé (Lijo), J. A. Fajadas

Oculista - Farmacéutico: F. Nicolau

"LA NATIONALE,"

Seguros de Vida, Incendios, y Explosiones

Agencia: Estereria 18-2.º ☼ ☼ ☼ Te efono 289. — LERIDA

Lavando la ropa blanca con la primitiva «egla líquida»

márca **CONEJO**

EMBUTELLADA SE CONSIGUE LIMPIEZA, BLANCURA Y DESINFECCION

REHUSAR LAS BOTELLAS DESTAPADAS

GRAN TALLER I Consultori ortopèdic de la direcció del Especialista

FRANCISCO PONS

Exortopedista dels mes importants tallers ortopèdics de Barcelona i del Hospital Clinic.

Construcció i colocació de Braguers a mida, segons els procediments científics més moderns, Braguers de construcció especial exclusiva per a l'absoluta i còmoda contenció i en molts casos curació de tota trencadura por antiga i rebelde que sia. Braguerets de goma amb i sense resort per a l'pronta curació dels nens i sense els inconvenients dels embenats. Braguers econòmics.

Falxes pel melic elàstiques per a la prompta curació de les trencadures del melic dels nens.

Confecció especial de Falxes ventrals de diferents models, per a corregir la grossaria, dilatació i baixada del ventre i per a la contenció de les trencadures del melic.

Tirants omoplàtics per a corregir lo carregament d'espatlles. Milges de goma.

Construcció de Cotilles mecàniques, per a la correcció de escoliosis, cifosis i mal de Pott. Cames artificials i demés aparells de Prótesis.

MAQUINES ELECTRIQUES. Instrumental mèdic-quirúrgic i tota classe d'objets ortopèdics.

FARMACIA PONS

Gran depòsit d'ESPECÍFICS nacionals i estrangers AUTOCLAVE i SÚJIAS CHAMBERLAND per a l'esterilització de botons, gasses y tota classe d'injeccions segons prescripció facultativa.

GEL I OXIGEN PUR -- MAJOR, 81. FARMACIA

ELIXIR ESTOMACAL

de Saiz de Carlos (STOMALIX)

Es recetado por los médicos de las cinco partes del mundo porque tonifica, ayuda a las digestiones y abre el apetito, curando las molestias del

ESTÓMAGO É INTESTINOS

el dolor de estómago, la dispepsia, las acedias, vómitos, inapetencia, diarreas en niños y adultos que, á veces, alternan con estreñimiento, dilatación y úlcera del estómago, etc. Es antiséptico.

De venta en las principales farmacias del mundo y en Serrano, 30, MADRID, desde donde se remiten folletos á quien los pida.

ANIS INFERNAL

LO PITJOR DEL MON

M. SERRA - LLEIDA

**PEPTONA
ORTEGA**

Es el mejor tónico y nutritivo para convalecientes y personas débiles.

Recomendado contra la inapetencia, malas digestiones, anemia, tisis, raquitismo.

Pídsalo en farmacias y en la del autor, Leda, 18, Madrid.